HELENA KUŚMIERZAK

ur. 1930; Bujanica

Miejsce i czas wydarzeń	Bujanica, dwudziestolecie międzywojenne
Słowa kluczowe	Bujanica, dwudziestolecie międzywojenne, dom rodzinny, życie codzienne, wieś, warunki życia, szkoła

Dom rodzinny we wsi Bujanica

Urodziłam się w małej wiosce, która się nazywa Bujanica 20 lutego [19]30 roku. Miałam siedem lat, [kiedy] poszłam do szkoły do Żukowa, [tam] była szkoła nowo wybudowana. W czasie mojej edukacji podstawowej, Niemcy nas wygonili [ze szkoły]. Chyba już do piątej klasy chodziłam. [Wtedy] chodziliśmy, niby do szkoły, w takiej oficynie, jakiejś podworskiej, w takim starym budynku, schody takie szerokie, drewniane [były]. [Kiedy] przyszła zima, zimno było bardzo, mrozy duże, [to] przestaliśmy chodzić, bo tego nie można było ogrzać. Jak przestaliśmy chodzić, tak się ta szkoła rozleciała. Dopiero po wyzwoleniu nauczycielka tam wróciła czy [może] mieszkała cały czas i [wtedy] skończyliśmy siedem klas. Później poszłam uczyć się na krawcową.

Piechotą się chodziło do Żukowa dwa kilometry. Jesienią, jak deszcze padały, gościniec był dość szeroki i tym gościńcem furmanki jeździły, konne, było błoto, że nie można było przejść. Były groble, bo to był teren taki [wśród łąk], tamtędy przepływała rzeczka. Bardzo mała była nasza wioseczka, dwadzieścia gospodarstw. [Domy] pod strzechą, stare budynki, chałupinki, pożal się, Boże. Nie ma o czym mówić, w jakich warunkach się żyło. Wtedy prądu nie było, światła, życie wyglądało jak z epoki kamienia łupanego. Chałupina jednoizbowa, lampa naftowa, przyszły długie wieczory, jesienne, zimowe, wszyscy siedzieliśmy przy tej lampie. Do szkoły się chodziło, lekcje się odrabiało, ten stół jeden w tej chałupinie, służył do wszystkiego: do jedzenia, do pisania. Mieszkanie było, sień była i z sieni do izby, była kuchnia, w której się paliło drewnem, węgla wtedy nie było jeszcze. Na pierwszym miejscu były na ścianie głównej – okno, trzy okna były, małe okienka, klepisko, ziemia była. Ładnie, równiutko, zamiatało się [ją]. Trzy obrazy religijne [wisiały].

Data i miejsce nagrania	2015-05-19, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Redakcja	Weronika Prokopczuk
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"